

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Директори Институти фалсафа ва
сиёсатшиносии ба номи А.
Баҳоваддинови Академияи
миллии илмҳои Тоҷикистон,
д.и.ф., профессор

Маҳмадизода Н.Д.
январӣ соли 2026

ХУЛОСАИ

шуъбаи сиёсатшиносии Институти фалсафа ва сиёсатшиносии
ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон
аз «23» январӣ соли 2026

Диссертатсияи Зафарзода Нушофарин Зафар дар мавзӯи
«Иштироки сиёсӣ ҳамчун василаи коммуникатсияи ҳокимият ва омма»
(таҷрибаи Тоҷикистон) барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа
(PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050200 - Сиёсатшиносӣ (6D050202 -
Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ) дар шуъбаи сиёсатшиносии
Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови
Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон иҷро шудааст.

Зафарзода Нушофарин Зафар соли 2025 докторантураи PhD-и
шуъбаи сиёсатшиносии Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба
номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистонро хатм
намудааст. Дар ҳоли ҳозир Зафарзода Нушофарин Зафар ба ҳайси
сармутахассиси шуъбаи таҳсилоти хизматчиёни давлатии Донишқадаи
тақмили ихтисоси хизматчиёни давлатии Академияи идоракунии
давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият менамояд.

Маълумотномаи академӣ (Транскрипт) оид ба супоридани
имтиҳонҳо дар санаи 10.01.2026 таҳти №92 дода шудааст.

Номбурда бо амри президенти Академияи миллии илмҳои
Тоҷикистон аз 05.09.2022, №30001/23-413 ба зинаи докторанти PhD-и
Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови
Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 6D050200 -
Сиёсатшиносӣ (6D050202 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ)
қабул карда шудааст.

Мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Зафарзода Нушофарин Зафар
дар мавзӯи «Иштироки сиёсӣ ҳамчун василаи коммуникатсияи ҳокимият

ва омма» (таҷрибаи Тоҷикистон) дар ҷаласаи Шурои олимони Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз 31.10.2022, №9 тасдиқ шудааст. Ҳангоми муҳокима пешниҳод гардид, ки ба ҷойи калимаи «коммуникатсия» калимаи «муошират» ва ба ҷойи калимаи «омма» калимаи «ҷомеа» дар номи диссертатсия ворид карда шавад. Дар натиҷа, номи мавзӯ бо таҳрири зерин тасдиқ гардид: **«Иштироки сиёсӣ ҳамчун воситаи муоширати ҳокимият ва ҷомеа» (дар мисоли Тоҷикистон).**

Роҳбари илмӣ - доктори илмҳои сотсиологӣ, профессор, узви вобастаи АМИТ Шоиสมатуллоев Ш. таъин гардидааст.

Диссертатсияи Зафарзода Нушофарин Зафар дар ҷаласаи шӯбаи сиёсатшиносии Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз 23.01.2026, №3 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудӣҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзӯи «Иштироки сиёсӣ ҳамчун воситаи муоширати ҳокимият ва ҷомеа» (дар мисоли Тоҷикистон) чунин хулоса қабул карда шуд:

Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия. Диссертатсияи Зафарзода Нушофарин Зафар дар мавзӯи: «Иштироки сиёсӣ ҳамчун воситаи муоширати ҳокимият ва ҷомеа» (дар мисоли Тоҷикистон) аз рӯи мазмуну мундариҷаи худ ба шиносномаи ихтисоси илмӣ 6D050202 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ мутобиқат дорад. Дар банди 1-уми шиносномаи ихтисоси мазкур «Табиат ва моҳияти ҳокимияти сиёсӣ. Маделҳои ташкили ҳокимияти сиёсӣ ва муносибатҳои ҳокимиятӣ» ва дар банди 12-ум «Интиҳобот ҳамчун механизми иштироки сиёсӣ, нақш ва функсияи он дар ҳаёти сиёсии ҷомеа» барои таҳқиқ муқаррар гардидаанд. Дар таҳқиқоти диссертатсионии доғталаб асосҳои назариявӣю методологии таҳқиқи масъалаи иштироки сиёсӣ, таҳаввули таърихӣю ақидаҳо дар бораи иштироки сиёсӣ ва шаклҳои он, омилҳои таъсиррасон ба шаклگیری иштироки сиёсии шаҳрвандон, хусусияти иштироки сиёсии шаҳрвандон дар равандҳои сиёсии ҷомеа дар марҳалаҳои нахустини соҳибистиқлолӣ, таъсири шуур ва сатҳи маърифату фарҳанги сиёсӣ ба шакли рафтори сиёсии иштирокчиёни раванди сиёсӣ, рақамикунони ва таъсири он ба мазмуну моҳияти иштироки сиёсии шаҳрвандон ва ғайра ҳамаҷониба мавриди омӯзишу пажӯҳиш қарор гирифтаанд.

Алоқамандии мавзуи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурий. Диссертатсияи мазкур аз рӯйи мазмуну мундариҷаи худ бо мавзӯҳои пешбиниамудаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28.02.2025, таҳти № 114 «Дар бораи самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030» мувофиқат менамояд. Дар қарори мазкур «масъалаҳо вобаста ба сулҳу ваҳдат», «манфиатҳои муҳими миллӣ», «рушди ҷомеаи демократӣ ва ҳуқуқбунёд» ва ғ. барои таҳқиқ пешбинӣ гардидаанд.

Мутобиқати теъдод ва мазмунӣ интишороти натиҷаҳои илмӣ ба мухтавои диссертатсия ва автореферати он. Натиҷаҳои асосии таҳқиқи диссертатсионии Зафарзода Нушофарин Зафар дар мақолаҳои илмӣ ва маърузаҳои муаллиф нашр гардидаанд. Интишороти Зафарзода Н.З. вобаста ба мавзуи таҳқиқи илмӣ ӯ ҷоп шудаанд ва аз рӯйи мазмуну мундариҷаи худ бо мухтавои диссертатсия ва автореферати он пурра мутобиқат доранд. Муаллифи диссертатсия вобаста ба мавзуи таҳқиқи илмӣ худ 5 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 3 маъруза дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ ба нашр расонидааст. Теъдоди интишороти Зафарзода Н.З. ба талаботи банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарор Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 (бо тағйиру иловаҳо бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, №295) тасдиқ шудааст, мутобиқат менамояд.

Мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо. Хулосаҳо ва тавсияҳои бадастомада метавонанд дар ҳалли масъалаҳои зерин истифода бурда шаванд: зимни пешбурди корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ вобаста ба масъалаҳои иштироки сиёсӣ, ҳокимияти сиёсӣ, давлат, соҳибистиклолӣ ва равандҳои сиёсӣ дар Тоҷикистон, рушди ҷомеаи иттилоотӣ, пешгирии иштироки ғайриқонунӣ ва таҳдидҳо ба амнияти шахс, суботи ҷомеа ва пойдории давлат. Ҳамчунин нуктаҳои алоҳидаи онро дар таҳияи китобҳои дарсӣ, воситаҳои таълимӣ, курсҳои махсус ва дастурҳои методӣ аз ҷанҳои сиёсатшиносӣ, психологияи сиёсӣ, сотсиология ва таърих дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, гузаронидани машғулиятҳои дарсӣ бо донишҷӯён ва аспирантон, гузаронидани таҳқиқотҳои минбаъдаи илмӣ истифода бурдан мумкин аст. Тавсияҳои пешниҳоднамуда дар масъалаи ба роҳ мондани таҳқиқоти байнисоҳавӣ ҷиҳати омӯзиши масъалаи иштироки сиёсӣ дар оянда ҷиҳати ташаккули равияи мустақили илмӣ дар сиёсатшиносии ватанӣ мусоидат менамояд.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот дар ҳолатҳои зерин ифода меёбанд: а) муайян намудани объект ва предмети таҳқиқот, муайян намудани мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, таҳияи фарзияи таҳқиқот; б) таҳлил намудани доираи васеи адабиёти илмӣ, муайян намудани сатҳи омӯзиши мавзӯ, коркарди ҷанбаҳои назариявии таҳқиқот; в) таҳлили санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ, сарчашмаҳои иттилоотӣ, маводи эмприкию оморӣ; г) таҳияи мақолаҳои илмӣ ва ҷопи онҳо дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшаванда. Ҷамъбасти таҳқиқот, таҳияи ҳулосаҳо, таҳияи тавсияҳои амалӣ, таҳияи диссертатсия бо риояи талаботи Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Диссертатсияи Зафарзода Нушофарин Зафар дар мавзӯи «Иштироки сиёсӣ ҳамчун воситаи муоширати ҳокимият ва ҷомеа» (дар мисоли Тоҷикистон) ба ихтисоси интиҳобшуда пурра мувофиқат мекунад.

Мавзӯи диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисосҳои илмӣ Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D050202 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ мутобиқат менамояд: дар банди 1-уми шиносномаи ихтисоси мазкур «Табиат ва моҳияти ҳокимияти сиёсӣ. Маделҳои ташкили ҳокимияти сиёсӣ ва муносибатҳои ҳокимиятӣ» ва дар банди 12-ум «Интиҳобот ҳамчун механизми иштироки сиёсӣ, нақш ва функсияи он дар ҳаёти сиёсии ҷомеа» барои таҳқиқ муқаррар гардидаанд.

Диссертатсияи Зафарзода Нушофарин Зафар аз номгӯйи ихтисораҳо, муқаддима, тавсифи умумии таҳқиқот, се боб, шаш зербоб, ҳулоса, тавсияҳо барои истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот, рӯйхати адабиёти истифодашуда ва номгӯйи интишороти довталаб иборат мебошад.

Вобаста ба мавзӯ ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 9 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 5 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ дар феҳристи Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридбуда, интишор гардидааст, ки ҳаҷми умумии онҳо 6 ҷузъи ҷопиро ташкил медиҳанд.

Мундариҷаи асосии таҳқиқот аз рӯйи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

I. Мақолаҳои илмӣ, дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

1. Мирзоева Н.З. Иштироки сиёсӣ: моҳияти сохторӣ ва функционалии он. [Матн] /Н.З. Мирзоева/ Паёми Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз. – №2 (82). – 2023. – С. 107-114. ISSN 2075-9584
2. Мирзоева Н.З. Ҷанбаҳои назариявӣю концептуалии иштироки сиёсӣ. [Матн] /Н.З. Мирзоева. Маҷаллаи илмӣю сиёсии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Идоракунии давлатӣ. –№1 (60). – 2023. – С. 370-375. ISSN 2664-0651 (print), ISSN 2709-8567 (online)
3. Мирзоева Н.З. Иштироки сиёсии шахрвандон дар даврони соҳибистиклолӣ. [Матн] /Н.З. Мирзоева/ Маҷаллаи илмӣю сиёсии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Идоракунии давлатӣ. –№3 (68). – 2024. – С. 484-489. ISSN 2664-0651 (print), ISSN 2709-8567 (online)
4. Зафарзода Н.З. Таҳлили сохторию функционалии иштироки сиёсӣ ва хусусиятҳои он. [Матн] /Н.З. Зафарзода/ Маҷаллаи илмӣю сиёсии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Идоракунии давлатӣ. – №3 (73). – 2025. – С. 535-540. ISSN 2664-0651 (print), ISSN 2709-8567 (online)
5. Рақамикунонӣ ва таъсири он ба сатҳи иштироки сиёсии ҷавонон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Н.З. Зафарзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – 2026. – №2 – С. 297-304. ISSN 2413-5151

II. Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар маҷмуаҳои дигар:

6. Мирзоева Н.З. Нақши иттилоот дар раванди таҳкими заминаҳои идеологӣ дар ҷомеа. [Матн] /Н.З. Мирзоева/ Конференсияи илмӣ-назариявӣю ҷумҳуриявӣ, Мафкурасозии сиёсӣ дар раванди ҷаҳонишавӣ. Душанбе – 2024. – С. 8-18.
7. Мирзоева Н.З. Ҷанбаҳои асосӣ ва заминаҳои муҳимми ташаббусҳои Тоҷикистон дар масъалаи об. [Матн] /Н.З. Мирзоева/ Маводи конференсияи илмӣ-назариявӣю дар мавзӯи «Ҳадафҳои геополитикии тоҷикистон: мушкилот ва дурнамои инкишоф». Душанбе – 2025. – С. 124-129.
8. Мирзоева Н.З. Устувории мафкуравӣю василаи муқовимат ба экстремизму терроризм. [Матн] /Н.З. Мирзоева/ Маводи конференсияи байналмилалӣю илмӣ-назариявӣю дар мавзӯи «Муқовимат ба экстремизму терроризм дар шароити нави тағйирпазирии ҷомеа». Душанбе – 2025 – С. 15-21.
9. Мирзоева Н.З. Сохтмони коммуникативӣю воқеияти сиёсӣ дар демократияи муосир. [Матн] /Н.З. Мирзоева/ Маҷаллаи илмӣю шӯбаи магистратураи Академияи идоракунии давлатии назди

Чаласа қарор қард:

1. Диссертатсияи Зафарзода Нушофарин Зафар дар мавзуй «Иштироки сиёсӣ ҳамчун воситаи муоширати ҳокимият ва ҷомеа» (дар мисоли Тоҷикистон) барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050200 - Сиёсатшиносӣ (6D050202 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ) қори таҳқиқии анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Зафарзода Нушофарин Зафар дар мавзуй «Иштироки сиёсӣ ҳамчун воситаи муоширати ҳокимият ва ҷомеа» (дар мисоли Тоҷикистон) барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050200 - Сиёсатшиносӣ (6D050202 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ) бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар шурои диссертатсионии 6D.KOA-079-и назди Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон тавсия дода шавад.

Хулоса дар ҷаласаи шӯбаи сиёсатшиносии Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон 23.01.2026 қабул гардидааст.

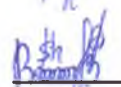
Иштирок доштанд: ҳамагӣ – 11 нафар. Натиҷаи овоздихӣ: «тарafdор» - 11 нафар, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Раиси ҷаласа:

Номзади илмҳои сиёсӣ,
мудирӣ шӯбаи сиёсатшиносии
Институти фалсафа ва сиёсатшиносии
ба номи А.Баҳоваддинови АМИТ

 Муроdов С.А.

Қотиби ҷаласа:

 Раҳимова Ш.А.

Имзоҳои Муроdов С.А. ва Раҳимова Ш.А.-ро тасдиқ менамоям.

Нозири қалони Шӯбаи кадрҳои Институти
фалсафа ва сиёсатшиносии
ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ

Абдурахмонзода Б.А.